Вх. № ТР-01-289/10.11.25

СТАНОВИЩЕ

От проф. дсн Майя Димитрова Грекова, пенсиониран преподавател в катедра Социология, Философски факултет, СУ „Св. Климент Охридски“, член на научно жури, назначено със Заповед № РД-6-341/10.09.2025 г. на директора на ИИНЧ,

Относно конкурс за академична длъжност „доцент” по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата (Социално-демографски дисбаланси и неравенства, методология на социологическите изследвания), обявен в ДВ бр. 56 от 11.07.2025 г., за нуждите на секция „Социология и социална демография“ към Института за изследване на населението и човека – БАН.

В законово установения срок документи за участие в конкурса е подал единствен кандидат – д-р Любомир Ивов Стойчев, главен асистент в секция „Социология и социална демография“, Департамент „Демография“ в Института за изследване на населението и човека – БАН. На своето първо заседание научното жури установи, че гл. ас. д-р Любомир Ивов Стойчев отговаря на минималните национални изисквания и на допълнителните изисквания на БАН и ИИНЧ и се допуска до участие в конкурса.

Гл. ас. д-р Любомир Стойчев е представил за участие в конкурса:

- хабилитационен труд – 3 глави от колективна монография с ясно обозначено авторство на кандидата; в същата колективна монография кандидатът е посочен и като съавтор на Увод и 1 глава;
- 9 статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране, от които 3 в съавторство и 1 по темата на докторската дисертация, публикувана преди нейната защита;
- 1 студия в съавторство, публикувана в научно издания, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация;
- 6 студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране и в редактиран колективен том, от които 3 в съавторство;

- 8 глави от колективни монографии, от които 7 в съавторство и 1 по темата на докторската дисертация, публикувани преди нейната защита;

За целите на настоящото становище изключвам от оценката си: публикациите в съавторство – с което не омаловажавам съучастието на кандидата в тях, нито присъждането на точки при включването им в публикациите за участие в обявения конкурс, но смятам, че е невъзможно съдържателно да отграничa авторството на кандидата; двете публикации по темата на дисертационния труд – доколкото са публикувани преди защитата му. Всички взети предвид публикации са в полето на обявения конкурс и убедително представят изследователските интереси и постижения на кандидата.

Д-р Любомир Стойчев е участвал в значими международни и национални изследователски проекти, посветени на проблемите на социалните неравенства и бедността, етническите малцинства, взаимодействията/съжителството мнозинство-малцинство, както и българи-имигранти. На базата на резултатите от тези изследвания той е разработил и собствени обработки на данни, които са анализирани в приложените за участие в конкурса публикации.

Бих обобщила научно-приложните приноси в самостоятелните публикации, с които д-р Стойчев участва в конкурса така:

- Аргументирано разработване на индикатори и/или самостоятелна обработка на данни от международни и национални изследвания, позволяващи откроването на невидими измерения на изследваните проблеми и/или формулиране на хипотези за зависимости между социални характеристики на различни социодемографски групи.

Имам предвид: анализа на жилищните условия в България и необходимостта от индикатори, които ясно да открояят проблемите и да прецизират актуалната ситуация, за да се преодолее етнизирането на проблема с незаконните жилища и усилващата се на тази основа негативна нагласа към ромите чрез разработване на адекватна жилищна политика (глава 5 от колективната монография); анализа на негативните нагласи към ромите в България, който прецизира направени в предходни изследвания изводи, но и аргументира хипотезата, че споделените пространства на обитаване, работа, образование отслабват тези нагласи сред обособени групи от етническите българи (глава 8 от колективната монография); анализа на негативните нагласи към имигрантите в България, който откроява

специфики на тяхното разпространение сред българското население и позволява обособяване на групи имигранти, към които българските граждани са значително по-толерантни (глава 9 от колективната монография, както и публикация 9.3 от приложената Справка за изпълнение на минималните изисквания от кандидат в конкурс за академична длъжност „доцент"); анализа на негативните нагласи на етническите българи към смесени бракове с представители на турската етническа група, който разкрива значими нюанси в тяхното разпространение (публикации 7.2, 9.4 от приложената Справка за...);

- Очертаване на социално-демографски профили на обособени групи от населението на България:

групата на младежите извън образование, заетост и обучение, в която непропорционално присъствие имат младежите роми, но причините за това са комплексни и в значителна степен са следствие от неадекватни и/или непоследователно провеждана жилищна политика, политики в сферите на образованието и заетостта (публикация 7.1 от приложената Справка за...); групата на завърналите се в България краткосрочни емигранти, чийто профил е изключително важен от гледна точка на необходимите политики за тяхното ре-интегриране, но не е надеждна основа за изводи относно дяловете на завръщащи се с определени характеристики (пол, семейно положение, местожителство, образование), съотнесени със съответните дялове заминаващи, доколкото няма данни за техния брой и съответните социодемографски характеристики (публикация 9.1 от приложената Справка за...).

- Извеждане на социо-демографски детерминанти на негативните нагласи към етническите малцинства в България (по-специално към ромите), към различни групи имигранти в страната, към междуетническите бракове между българи и турци – в посочени и по-горе публикации.

На базата на анализите на емпиричните данни от изследванията д-р Стойчев формулира конкретни препоръки за разработване на съответни социални, демографски и образователни политики, които приемам като значими приложни приноси.

Важни качества на научните публикации на д-р Стойчев е коректното посочване на ограниченията на провежданите анализи, както и дискусионния характер на някои от

направените изводи. Това е знак както за професионална отговорност, така и за перспективи и мотивация за бъдещи изследвания.

Публикациите на д-р Стойчев са ценени и цитирани от колеги в България и чужбина, разработващи сходни социодемографски проблеми според приложения Списък с цитирания на гл. ас. д-р Любомир Ивов Стойчев за участие в конкурса на ИИНЧ-БАН за академична длъжност „доцент". Бих препоръчала на д-р Стойчев да направи по-видими резултатите от своята бъдеща изследователска работа на страниците на единственото българско социологическо списание *Социологически проблеми*.

Нямам съвместни публикации и не познавам кандидата за обявения конкурс.

Заключение: Гл. ас. д-р Любомир Ивов Стойчев изпълнява законовите изисквания и изискванията на БАН за заемане на академичната длъжност доцент по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата (Социално-демографски дисбаланси и неравенства, методология на социологическите изследвания). Като имам предвид професионалното развитие на д-р Любомир Стойчев като изследовател и качеството на неговите научни публикации, ще гласувам „за" научното жури да препоръча на Научния съвет на Института за изследване на населението и човека – БАН гл. ас. д-р Любомир Стойчев да бъде избран за Доцент (Социално-демографски дисбаланси и неравенства, методология на социологическите изследвания).

Проф. дсн Майя Грекова

08.11.2025